

TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES

Poimintoja vuoden 2015 kansalliskomiteatoiminnasta

Yhteistä kansalliskomiteoiden toiminnalle oli **yhteydenpito kansainvälisiin ja kansallisiin toimijoihin omalla tieteenalallaan** (esim. kansainväliset ja eurooppalaiset tiedejärjestöt, tieteelliset seurat, tutkimuslaitokset, yliopistot ja korkeakoulut).

Kansalliskomiteat seuraavat oman alansa kehitystä Suomessa ja kansainvälisesti. Ne **edistävät alansa tutkimusta, opetusta ja harrastusta** sekä harjoittavat tätä toimintaa edistävää **tiedottamista (verkkosivuilla, uutiskirjeillä, tapahtumilla, sosiaalisella medially)**.

Monet kansalliskomiteat myös **antavat esityksiä, lausuntoja ja selvityksiä** niiden tavoitteita tukeviin käyttötarkoituksiin.

Aivotutkimus:

Vuonna 2015 Marja-Leena **Linne** jatkoi toimintakauttaan (2014-2016) **FENSin uuden Committee on Higher Education and Training (CHET)** –ryhmän jäsenenä. Pirta **Hotulainen** oli mukana **FENS Forum 2016 ohjelmakomiteassa**. Komitean edustajat osallistuivat myös FENSin ja IBRO:n hallitusten kokouksiin.

Avaruustutkimus:

Kansalliskomitea järjesti biennaalisen kansallisen tutkimusalan kokouksen **FinCOSPARin** Sodankylässä 26.-28.8.2015 yhteistyössä Sodankylän geofysiikan observatorion kanssa. Kokous edisti kansallisen tason koordinaatiota avaruustutkimuksen alalla järjestämällä paneelikeskustelun Suomen avaruustutkimuksen tilasta ja tutkimusyksikköjen profiloitumisesta.

Biologia:

Vuonna 2015 kansalliskomitea osallistui **IUBS:n** kolmen vuoden välein järjestettävään yleiskokoukseen. Kokouksen suomalainen edustaja, Mikael **Fortelius**, oli mukana kokouksessa mm. budjettikomiteassa sekä julkilausumien valmisteluryhmässä.

Biotieteet:

”Merkittävin toimintamuotomme on osallistua maailmanlaajuisten ja eurooppalaisten biotieteiden alojen kattojärjestöjen edustajien kokouksiin. Niissä tuomme esiin suomalaisten näkökulmat ja kotiin tuomisina kuulumiset näiden kattojärjestöjen toiminnasta ja muiden maiden tieteen tilanteesta.”

Komitean edustajina kansainvälisiin kokouksiin osallistuivat Kaisa **Haukka** **FEMSin** neuvoston kokoukseen, ja Marc **Baumann** **IUBMB:n** vuosikokoukseen sekä **FEBSin** yleiskokoukseen.

Farmakologia:

Vuonna 2015 Eeva **Moilanen** jatkoi **IUPHARin** hallituksen jäsenenä (kausi 2014-2018). Suomalaiset ovat mukana eurooppalaisen **EPHARin farmakologien sertifiointiohjelmassa**, jonka soveltamisesta Suomessa päättää **suomalainen sertifiointikomitea**.

TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES

Future Earth:

Kansalliskomitean ydintä ovat tutkimuksen yhteissuunnittelu ja vuorovaikutus päättäjien sekä tutkijoiden välillä. Kansalliskomitea edisti uudenlaista kestävä kehityksen rajapintaorganisaatioiden yhteistyötä, jonka tuloksena syntyi mm. **kannanotto hallitusohjelmaan**. Lisäksi komitea on esim. **vuorovaikutuspartnerina** strategisen tutkimuksen neuvoston vuoden 2015 hankehakemuksessa ja **esitelmöi yhteissuunnittelusta** valtioneuvoston kanslian TEAS-hankkeille. Komitean toimintamuotona on globaalimuutostutkimuksen **living lab** eli tutkimustiedon hyödyntäjien ja tuottajien yhteistyöverkosto. Vuonna 2015 komitea perusti myös **FES-blogin**.

Fysiikka:

Vuonna 2015 **kolme suomalaista jatkoivat työtään IUPAPin jaostoissa** (Antti Manninen, Pertti Hakonen, Rauno Julin).

Fysiologia:

Komitea on toiminut aloitteellisesti alan Baltian maiden yhdistysten sekä pohjoismaiden yhdistysten **yhteiskokousten koolle kutsumiseksi Suomeen**. Komitean edustajat osallistuivat mm. eurooppalaisen **FEPSin vuosikokoukseen** ja kansainvälisen **IUPS:n yleiskokoukseen**.

Geodesia-geofysiikka:

Vuonna 2015 suomalainen edustaja dosentti Mäntyniemi kuului **Euroopan seismologisen komission hallitukseen**. Kaiken kaikkiaan 7 kansalliskomitean edustajaa osallistui joka kolmas vuosi pidettävään IUGG:n yleiskokoukseen. Kokouksessa **palkittiin kaksi nuorta suomalaistutkijaa IUGG:n nuoren tutkijan palkinnolla**, Johanna Salminen (kansalliskomitean sihteeri) ja Ilona Riipinen.

Geologia:

Vuonna 2015 kansalliskomitea järjesti mm. opettajille suunnatun **'Geologian päivän'** Salpausselällä ja **ylläpiti geologian portaalia** (www.geologia.fi).

Ilmastotutkimus:

Kansalliskomitea liittyy Suomen maailman ilmastotutkimusohjelma WCRP:hen, jota koordinoivat yhdessä YK:n alainen maailman meteorologinen kattojärjestö WMO, kansainvälinen tiedeneuvosto ICSU ja UNESCO:n alainen hallitustenvälinen meritieteellinen neuvottelukunta IOC. Komitean edustaja osallistui ICSUn, UNESCO:n ja kansainvälisen Future Earth – tutkimusohjelman järjestämään **Our Common Future Under Climate Change –konferenssiin**.

Immunologia:

Seppo Meri toimii kansainvälisen kattojärjestön IUISin pääsihteerinä vuosina 2014-2016.

Kemia:

Vuonna 2015 Suomella oli 40 edustajaa kansainvälisten järjestöjen (IUPAC, EuCheMS, EFCE) työryhmissä ja divisioonissa. Kaikki **suomalaiset edustajat on listattu** kemian seurojen yhteisillä

TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES

sivustoilla: <http://kemianseurat.fi/kemia/kv-toiminta/>. Sivulla julkaistaan myös kaikki matkakertomukset.

”Kemian seurojen kansainväliset yhteydet tarjoavat erinomaisen mahdollisuuden seurata kemian kansainvälistä kehitystä, olla mukana vaikuttamassa kemian tutkimukseen ja tutkimuksen hyödyntämiseen kansainvälisellä tasolla, rakentaa eri tavoin hyödynnettävien organisaatioiden ja henkilöiden välisiä yhteyksiä sekä saada uusinta tietoa kemian kehityksestä suomalaisille kemisteille, Suomen kemian teollisuudelle, ja kemian opetukseen ja tutkimukseen.”

Kristallografia:

Komitean edustaja Kari **Rissanen** osallistui **eurooppalaisen alan unionin (ECA)** kokouksiin.

Kvartääritutkimus:

Vuonna 2015 Suomen kvartääritutkimuksen kansalliskomitea keskittyi kattojärjestö **INQUAn yleiskokoukseen**. Komitean jäsen **Atte Korhola** valittiin yleiskokouksessa INQUAn **Paleoclimate PALCOMM -komission presidentiksi**. Komitea tiedotti yleiskokouksen kuulumisia oman alan Geologi-lehdessä (Suomen Geologisen Seuran lehti) syksyllä 2015, jossa myös mainostettiin INQUAn tukemaa nuorten aloittelevien tutkijoiden ryhmää (ECR, Early Career Researchers) nuorille kotimaan tutkijoille.

Litosfääritutkimus:

Kansalliskomitean edustaja Markku **Poutanen** osallistui eurooppalaisen EGU:n yleiskokouksen yhteydessä järjestettyyn **kattojärjestö ILP:n kokoukseen**. Poutanen kävi myös **esittelemässä DynaM-Ice –hanketta** ILP:n 35- vuotisjuhlakokouksessa Saksassa, mutta hanketta ei tällä kertaa hyväksytty ILP:n uudeksi työryhmäksi.

Lääketieteellinen fysiikka ja tekniikka:

Kansalliskomitea aloitti toimintansa vuonna 2015. Komitean jäsenet mm. esittelivät komitean toimintaa valtakunnallisilla alan päivillä ja organisoivat jatkotutkijoiden vuosiseminaarin yhteistyössä alan tutkijakoulun kanssa. Komitean edustajia kansainvälisissä organisaatioissa ovat mm. Jari **Hyttinen**, **EAMBESin yleisneuvoston jäsen ja presidentti** vuonna 2016, Timo **Jämsä**, **EAMBESin yleisneuvoston jäsen** ja Paula **Toroi**, **EFOMP:n työryhmän tieteellisen neuvonantoelimen jäsen**.

Maantiede:

Vuonna 2015 Jarkko **Saarinen** toimi kansainvälisen unionin **IGUn varapresidenttinä** ja Tourism, Leisure and Global Change –**komission puheenjohtajana**. Kaksi suomalaista kuului unionin ohjausryhmiin. Vuosi 2015 oli kansainvälisten kokousten suhteen poikkeuksellinen: suurin osa kattojärjestö IGU:n komissioiden kokouksista Moskovan konferenssin yhteydessä peruttiin maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi, ja komitean edustajien edustusmatkoja peruuntui.

Maaperätieteet:

Komitea ei osallistunut tänä vuonna kansainvälisiin konferensseihin. Kansalliskomitea valmisteli vuonna 2015 sääntöjä, jotka on tarkoitus hyväksyä alkuvuodesta 2016. Kansalliskomitea osallistui

TIEDEKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES

myös mm. maa- ja metsätalousministeriön, ympäristöministeriön, Suomen ympäristökeskuksen ja Luonnonvarakeskus Luken kanssa **maaperäjulistuksen suunnitteluun ja laadintaan**. Julistus luovutettiin ministeri Tiilikaiselle 4.12.2015.

Mekaniikka:

Komitea ei osallistunut tänä vuonna kansainvälisiin konferensseihin, mutta sen jäsenet olivat mukana mm. **Suomen mekaniikkapäivillä 4.-5.6.2015**. Konferenssiesitelmäkirja on ladattavissa Rakenteiden Mekaniikan Seuran verkkosivuilla

http://rmseura.tkk.fi/smp_proceedings/SMP12_Proceedings.pdf

Merentutkimus:

Kansalliskomitea järjesti yhteistyössä Suomen Merentutkijat r.y.:n kanssa Maailman merien päivänä (8.6.) seminaarin teemalla "Terveet meret, terve planeetta". Kansalliskomitean puheenjohtaja Jorma **Kuparinen** osallistui kattojärjestö **SCORin työvaliokunnan** kokoukseen Intiassa.

Polaarialueiden tutkimus:

Vuonna 2015 yhdeksän suomalaista toimi kansainvälisen unionin **SCARin** pysyvissä **tieteellisissä työryhmissä**. Suomessa kansalliskomitea osallistuu mm. OKM:n Etelämannertutkimuksen koordinaatiokomiteaan ja Etelämantereen sopimusmaiden konsultatiivikokouksen **kansalliseen valmisteluryhmään**. Vuonna 2015 kansalliskomitean **edustajina** IASC:n kokouksessa olivat Kari **Strand** ja Arja **Rautio**.

Psykologia:

Kansalliskomitea ei ole osallistunut kansainvälisiin konferensseihin. Kansalliskomitea on aloittanut omien sääntöjensä laatimisprosessin ja osallistunut keskusteluun muiden suomalaisten kansalliskomiteoiden kanssa.

Radiotiede:

Kansalliskomitean puheenjohtaja Ari **Sihvola** toimii kansainvälisen **URSI-unionin B-komission puheenjohtajana 2015-2017**. Kansalliskomitea on myös mm. valmistellut URSin B-komission kolmivuotiskokousta (www.emts2016.org), joka järjestetään Otaniemessä elokuussa 2016.

Ravitsemustiede:

Suomen ravitsemustieteen yhdistys oli näkyvästi esillä eurooppalaisen kattojärjestö FENSin konferenssissa, lokakuussa 2015. **Komitea haki FENSin European Nutrition Conference 2019 - järjestelyvuoroa Helsinkiin**, joskin yleiskokouksen äänestyksessä voiton vei Dublin. Samassa yleiskokouksessa väistetty komitean puheenjohtaja Mikael **Fogelholm** **valittiin FENSin hallituksen jäseneksi**.

Taloustiede:

Puheenjohtaja Mikaela **Carlström** ja varapuheenjohtaja Topi **Miettinen** osallistuivat kattojärjestö IEA:n jäsenjärjestö EEA:n vuosikokoukseen.

TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES

Tieteenhistoria ja filosofia:

Tieteenhistorian ja filosofian unionin (IUHPS) logiikan, metodologian ja tieteenfilosofian jaoston (DLMSP) joka neljäs vuosi järjestettävä maailmankongressi ja yleiskokous järjestettiin Helsingissä 3.-8.8.2015. Kyseessä oli tieteenalan suurin säännöllisesti järjestettävä kongressi.

Tieteen ja teknologian historia:

Vuonna 2015 puheenjohtaja Maija **Kallinen** kuului asessorina kansainvälisen unionin DHST:n hallitukseen.

Toksikologia:

Kansalliskomitea valittiin kansainvälisen unionin EUROTOXin yleiskokouksen pitopaikaksi vuodelle 2019, ja komitea on keskittynyt vuoden 2015 aikana kokouksen suunnitteluun.